

Організаційно-правові засади обліку військових витрат та втрат

Organizational and Legal Principles of Accounting for Military Expenditures and Losses

Артем Філіппов

Corresponding author: кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри військового права та правоохоронної діяльності, e-mail: avphill@ukr.net, ORCID: 0000-0002-9035-144X

Златіна Марчук

молодший науковий співробітник, e-mail: zkapanova71@gmail.com, ORCID: 0009-0003-5575-3093

Artem Filippov

Corresponding author: Candidate of Law, Associate Professor, Professor of the Department of Military Law and Law Enforcement, e-mail: avphill@ukr.net, ORCID: 0000-0002-9035-144X

Zlatina Marchuk

Junior researcher, e-mail: zkapanova71@gmail.com, ORCID: 0009-0003-5575-3093

Національний університет оборони України, м. Київ, Україна

National University of Defense of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Received: July 30, 2025 | Revised: August 15, 2025 | Accepted: August 31, 2025

DOI: <https://doi.org/10.33445/sds.2025.15.4.17>

Мета роботи. Розкрити організаційно-правові засади ведення обліку військових витрат і витрат у системі Міністерства оборони України в умовах збройної агресії російської федерації.

Метод дослідження. Порівняльний аналіз, синтез, індукція та дедукція, системний підхід, метод контент-аналізу, спеціально-юридичний метод.

Результати дослідження. Висвітлено організаційно-правові засади ведення обліку витрат і витрат у системі Міністерства оборони України, окреслено основні прогалини та проблемні аспекти чинної системи, зокрема в умовах воєнного стану.

Теоретична цінність дослідження. Аналіз чинної нормативно-правової бази засвідчив фрагментарність і недостатню інтеграцію системи обліку військових витрат та втрат із сучасними цифровими рішеннями та міжнародними практиками.

Практична цінність дослідження. Виявлено проблемні аспекти механізмів обліку військових витрат та втрат, які впливають на повноту і достовірність інформації про завдані збитки та формування доказової бази для подальших репарацій.

Тип статті. Теоретична.

Purpose. To elucidate the organizational and legal foundations for recording and accounting for military losses and expenditures within the system of the Ministry of Defence of Ukraine in the context of the Russian Federation's armed aggression.

Method. Comparative analysis; synthesis; induction and deduction; a systems approach; content analysis; and the doctrinal (special-legal) method.

Findings. The study outlines the organizational and legal framework for recording and accounting for losses and expenditures in the Ministry of Defence of Ukraine and identifies key gaps and problem areas in the current system, particularly under conditions of martial law.

Theoretical implications. Analysis of the current legal and regulatory framework indicates fragmentation and insufficient integration of the system for accounting for military expenditures and losses with modern digital solutions and international practices.

Practical implications. The study reveals problematic aspects of the mechanisms for accounting for military expenditures and losses that affect the completeness and reliability of information on damages incurred and the development of an evidentiary basis for subsequent reparations.

Paper type. Theoretical.

Ключові слова: витрати, втрати, збитки, облік, оцінка збитків, шкода.

Key words: expenditures, losses; damages, accounting, damage assessment, harm.

Вступ

В умовах сучасних збройних конфліктів питання обліку військових витрат і втрат набуває особливої актуальності. Ефективний облік є необхідною передумовою фінансової прозорості, раціонального використання ресурсів та стратегічного планування оборонної політики. Організаційні аспекти такого обліку нерозривно пов'язані з правовим регулюванням, що визначає відповідальні органи, процедури та методи ведення обліку. Не менш важливою є організаційна складова — міжвідомча взаємодія, впровадження сучасних інформаційних систем і використання міжнародного досвіду.

З огляду на міжнародну практику, особливої ваги набуває формування належної доказової бази для подальших міжнародних репарацій. Щоб це стало можливим, необхідно забезпечити повноту та достовірність обліку всіх видів втрат і витрат, спричинених збройною агресією російської федерації, а також створити належну доказову базу для їх підтвердження.

Теоретичні основи дослідження

Правові проблеми відшкодування шкоди, завданої агресією РФ, досліджувались як зарубіжними, так і вітчизняними науковцями. В українському дискурсі наявні праці, присвячені методиці оцінювання вартості бойових втрат угруповання військ (сил), аналізу системи показників ресурсного забезпечення сил оборони, нормативно-правовому забезпеченню процесів оцінки збитків у військовій сфері, дефініціям військових втрат та витрат, а також міжнародно-правовим аспектам компенсації України. Водночас комплексні правові проблеми відшкодування збитків і шкоди у розрізі військових втрат та витрат залишаються дослідженими фрагментарно, що зумовлює необхідність систематизації організаційно-правової бази обліку.

Постановка проблеми

Метою статті є аналіз правових актів, що регламентують облік військових втрат і витрат у Збройних Силах України та Міністерстві оборони України (МОУ), із фокусом на організаційній структурі суб'єктів, відповідальних за такий облік. На основі зібраних даних здійснено оцінку недоліків і проблемних аспектів чинної системи в умовах воєнного стану.

Результати

Організаційна архітектура обліку

Облік втрат і витрат у Збройних Силах України (ЗСУ) організовано як багаторівневу систему, центральну роль у якій відіграє МОУ як орган формування політики, нормотворчості та уніфікації методик. У структурі МОУ функціонують профільні департаменти (персонал, фінансовий облік, логістика, обіг майна, цифрові платформи — зокрема Єдина автоматизована система управління обліком особового складу ЗСУ (ЄАСУОС), АСУ “Оборона”). Генеральний штаб ЗСУ в межах делегованих повноважень координує збір, верифікацію та аналітику даних щодо втрат і витрат і забезпечує імплементацію стандартів у військах.

На оперативному рівні облік здійснюється в командуваннях видів ЗСУ (Сухопутні війська, Повітряні сили, ВМС) та територіальних оперативних командуваннях (“Схід”, “Захід”, “Північ”, “Південь”), що акумулюють звітність із підпорядкованих військових частин. Первинне документування здійснюється у військових частинах відповідними підрозділами з обліку особового складу, тилового забезпечення та логістики з оформленням актів, журналів і рапортів. Централізований аналіз у профільних структурах МОУ дозволяє здійснювати фінансове прогнозування, планування постачання, формувати резерви та готувати звітність.

Облік військового майна: нормативна основа та практики

Ключові акти, що регламентують бухгалтерський та матеріальний облік у ЗСУ, включають:

- Наказ МОУ № 905 від 19.12.2014 “Про затвердження Методичних рекомендацій з організації та ведення бухгалтерського обліку у Збройних Силах України”. Документ уніфікує підходи до бухгалтерського обліку, регламентує оформлення господарських операцій, ведення реєстрів, подання фінансової звітності та внутрішній контроль.
- Постанова КМУ № 1225 від 04.08.2000 (чинна редакція від 12.03.2024) “Про затвердження Положення про порядок обліку, зберігання, списання та використання військового майна у Збройних Силах України”. Положення встановлює детальний порядок обліку, зберігання, списання та використання військового майна і закріплює принцип всеосяжного обліку.
- Наказ МОУ № 440 від 17.08.2017 “Про затвердження Інструкції з обліку військового майна у Збройних Силах України”. Інструкція визначає порядок ведення реєстрів, заповнення форм, інвентаризацію та документування втрат.

- Наказ МОУ № 81 від 29.03.2021 “Про затвердження Порядку списання військового майна у Збройних Силах України та Державній спеціальній службі транспорту”, із урахуванням Наказу МОУ № 288 від 06.05.2024 (зміни щодо списання в умовах воєнного стану, спрощене підтвердження втрат у бойових умовах, можливість використання фото-/відеофіксації, свідчень та інспекторських посвідчень).

Облік військового майна передбачає ідентифікацію за заводськими/обліковими номерами, фіксацію якісних характеристик та вартості, що забезпечує зв'язок із бухгалтерським обліком і плануванням закупівель. Відстеження втрат за індивідуальними ідентифікаторами дає змогу проводити службові розслідування, запобігати незаконному обігу майна та планувати заміну конкретних одиниць.

Таблиця 1 – Керівні документи, які регламентують облік військового майна

Тип документу	Номер і дата	Назва	Короткий опис щодо обліку втрат та витрат
Наказ МОУ	№ 905 від 19.12.2014	Про затвердження Методичних рекомендацій з організації та ведення бухгалтерського обліку у ЗСУ	Єдині підходи до організації бухгалтерського обліку у військових частинах; регламентація документування, звітності та внутрішнього контролю.
Постанова КМУ	№ 1225 від 04.08.2000 (ред. 12.03.2024)	Про затвердження Положення про порядок обліку, зберігання, списання та використання військового майна у ЗСУ	Визначає порядок обліку/списання військового майна; закріплює принцип всеосяжного обліку й підстави для списання.
Наказ МОУ	№ 440 від 17.08.2017	Про затвердження Інструкції з обліку військового майна у ЗСУ	Деталізує облік майна, форми, реєстри, інвентаризацію, документування втрат.
Наказ МОУ	№ 81 від 29.03.2021	Про затвердження Порядку списання військового майна у ЗСУ та ДССТ	Встановлює процедуру списання майна як наслідку втрат; зв'язок із розслідуванням причин.
Наказ МОУ	№ 288 від 06.05.2024	Про затвердження Змін до Порядку списання військового майна у ЗСУ та ДССТ	Уточнює та спрощує процедури списання в умовах воєнного стану.
Постанова КМУ	№ 287 від 12.03.2024	Про внесення змін до Положення, затвердженого постановою № 1225	Оновлює положення щодо обліку військового майна, зокрема аспектів втрат/витрат.

Облік особового складу

Центральним актом є Наказ МОУ № 280 від 15.09.2022 “Про затвердження Інструкції з організації обліку особового складу в системі Міністерства оборони України”. Інструкція визначає перелік персональних документів (особові справи, послужні та обліково-послужні картки), стандарти електронного журналу обліку особового складу, порядок складання статистичних документів (донесення про склад і чисельність, відомості, довідки), а також процедури виключення зі списків у разі загибелі, полону, інтернування чи зникнення безвісти із відповідним інформуванням ТЦК та СП та архівуванням матеріалів.

Структурно пов'язаний акт — Постанова КМУ № 1487 від 30.12.2022 “Про затвердження Порядку організації та ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних і резервістів”. Хоча документ не регулює безпосередньо фіксацію втрат, він створює базові організаційні передумови воєнного обліку людських ресурсів.

Таблиця 2 – Керівні документи, які регламентують облік особового складу

Тип документу	Номер і дата	Назва	Короткий опис щодо обліку втрат та витрат
Постанова КМУ	№ 1487 від 30.12.2022	Про затвердження Порядку організації та ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних і резервістів	Визначає порядок військового обліку громадян — основу для підтримання актуальності даних про людські ресурси.
Наказ МОУ	№ 280 від 15.09.2022	Про затвердження Інструкції з організації обліку особового складу в системі МОУ	Регламентує персональний/штатно-посадовий облік, електронний журнал, повідомлення та виключення зі списків, статистичні звіти.

Первинний облік втрат і витрат та оцінка збитків (Методика № 277)

Первинний облік є критично важливим для подальшої **вартісної оцінки збитків**. Відповідно до Наказу МОУ № 277 від 14.09.2022 “Про затвердження Методики визначення військових втрат, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації”, оцінка здійснюється на основі первинних документів: рапортів командирів, актів знищення/пошкодження майна, довідок медичних підрозділів, бухгалтерських реєстрів, інвентаризаційних описів, журналів обліку боєприпасів тощо. Процедурно встановлюється зв'язок між фактологічним обліком (подія втрати) та вартісною оцінкою (визначення залишкової вартості/собівартості), що є необхідним для формування доказів у національних і міжнародних інституціях (у т. ч. для подальших механізмів міжнародних репарацій).

Інтеграція з міжнародними стандартами (НАТО/ЄС)

Інтеграція української системи з міжнародними стандартами зумовлена стратегічними пріоритетами, вимогами звітності перед міжнародними партнерами/донорами та перспективами вступу до НАТО. Гармонізація з STANAG (зокрема 2116 — Military Personnel Structure; 2034 — Logistics reporting; 2406 — логістичні норми) та впровадження LOGFAS, NATO Codification System (NSN), JLSG сприятимуть уніфікації кодів, звітних форм (у т. ч. BDCR — Battle Damage and Casualty Report), централізації даних і підвищенню оперативності управлінських рішень.

Таблиця 3 – Порівняльний аналіз систем обліку втрат і витрат: ЗСУ та країни-члени НАТО

Критерій	Україна (ЗСУ)	НАТО (країни-члени)	Необхідні зміни / правки в Україні
Нормативна основа	Національні акти МОУ/КМУ; часткова інтеграція	STANAG, уніфіковані процедури	Гармонізація з STANAG 2116, 2034, 2406; імплементація звітних форм BDCR
Облік особового складу	ЄАСУОС; обмежена інтеграція з цивільними реєстрами	Інтегровані бази, сумісні з е-урядом	Інтеграція ЄАСУОС із демографічним реєстром; уніфікація кодів категорій втрат
Облік майна/техніки	Накази № 440, № 81; бухгалтерський та оперативний облік	LOGFAS, NCS (NSN), централізовані бази	Обов'язкова кодифікація за NCS; повна автоматизація логістичних процесів
Списання втрат	Через акти/накази; часто тривалі процедури	Автоматизоване списання з негайною реєстрацією	Спрощення процедури “оперативного акта втрати” в бойових умовах
Фінансовий облік втрат	Наказ № 905; оцінка — за Методикою № 277	Єдині методики логістичних/фінансових втрат	Узгодження з логістичними нормами НАТО (зокрема STANAG 2406)
Звітування про	Внутрішні рапорти;	Єдина форма BDCR;	Розроблення національного

Критерій	Україна (ЗСУ)	НАТО (країни-члени)	Необхідні зміни / правки в Україні
втрати	ручне введення	автоматизація	аналога BDCR з автогенерацією
Цифрові системи	ЄАСУОС, АСУ “Оборона”, частково Excel	LOGFAS, NMCRL, JEMM	Хмарна інтегрована платформа, сумісна з JLSG
Контроль і аудит	Інспекції МОУ, ВСП, Рахункова палата	Незалежний аудит, міжнародні спостерігачі	Внутрішній незалежний аудит за моделлю NATO Audit Committee

Висновки

Система обліку військових витрат і втрат у ЗСУ має сформовану нормативну основу, чітку ієрархію відповідальності та інструменти документування. Водночас зберігається фрагментарність і недостатня інтегрованість із сучасними цифровими рішеннями та міжнародними стандартами, що обмежує ефективність у воєнний час. На наш погляд, пріоритетними є:

імплементация положень STANAG (2116, 2034, 2406) і формату BDCR у національне законодавство;

запровадження єдиного електронного журналу обліку втрат із автогенерацією звітів; реформування процедур списання у бойових умовах (спрощений “оперативний акт втрати”);

інтеграція ЄАСУОС та АСУ “Оборона” у хмарну платформу, сумісну з LOGFAS/JLSG;

впровадження незалежного внутрішнього аудиту за моделлю NATO Audit Committee.

Узгодженість обліку з міжнародними стандартами посилить довіру партнерів, підвищить якість звітності, оптимізує бюджетне планування та зміцнить позиції України в питаннях постконфліктного відшкодування збитків.

Фінансування

Це дослідження не отримало конкретної фінансової підтримки.

Конкуруючі інтереси

Автори заявляють, що у них немає конкуруючих інтересів.

Список використаних джерел

- Семененко, О., Митченко, С., Добровольський, Ю., Коверга, В., Ярмольчик, М., & Тарасов, Р. (2022). Методика оцінювання вартості бойових втрат угруповання військ (сил) в операціях (бойових діях). *Social Development and Security*, 12(6), 11-18. <https://doi.org/10.33445/sds.2022.12.6.2>
- Сотник В. В., Косарецький Є. І., Могилевська В. О., Куцак С. В., Філіппов А. В. (2025). Аналіз системи показників ресурсного забезпечення сил оборони. *Бізнесінформ*, (3), 76–82.
- Марчук З. П., Коцюрuba Р. Б. (2025, 21 лютого). Нормативно-правове забезпечення процесів оцінки збитків у військовій сфері. *Правова система України: європейський вектор розвитку в умовах воєнного стану*: мат-ли XV МНПК. Київ: ДУ «Київський авіаційний інститут». Тернопіль: Вектор.
- Філіппов А. В. (2025, 21 лютого). Правова дефініція військових втрат та витрат: проблеми удосконалення. *Правова система України: європейський вектор розвитку в умовах воєнного стану*: мат-ли XV МНПК. Київ: ДУ «Київський авіаційний інститут». Тернопіль: Вектор.

5. Філіппов А. В., Юрко В. В. (2024, 20 грудня). Правові засади компенсації Україні військових витрат та втрат, збитків та шкоди, завданих агресією РФ. У: Андрійко О. Ф., Беззубов Д. О. (ред.). *Адміністративне і фінансове законодавство як інструмент правового забезпечення діяльності органів виконавчої влади в умовах воєнного стану*: мат-ли Всеукр. круглого столу. Київ: Видавництво Людмила, 2025.
6. Філіппов А. В. (2025). Міжнародно-правові засади компенсації Україні військових втрат та витрат. *Правова держава*.
7. Філіппов А. В., Косарецький Є. І. (2025). Термінологічні проблеми реалізації права України на відшкодування шкоди та збитків внаслідок збройної агресії РФ (за напрямом військових втрат). *Альманах права. Феномен реалізації права в контексті сучасного наукового дискурсу*, Вип. 16. Київ: ІДП ім. В. М. Корецького НАН України.
8. Про затвердження Інструкції з організації та ведення бухгалтерського обліку у Збройних Силах України: Наказ МОУ № 905 від 19.12.2014. (Офіц. публ.; доступні копії в мережі, зокрема: Scribd — *нормативний текст*).
9. Про затвердження Положення про порядок обліку, зберігання, списання та використання військового майна у Збройних Силах: Постанова КМУ № 1225 від 04.08.2000 (чинна ред. від 12.03.2024).
10. Про затвердження Інструкції з обліку військового майна у Збройних Силах України: Наказ МОУ № 440 від 17.08.2017.
11. Про затвердження Порядку списання військового майна у Збройних Силах України та Державній спеціальній службі транспорту: Наказ МОУ № 81 від 29.03.2021.
12. Про затвердження Змін до Порядку списання військового майна у Збройних Силах України та Державній спеціальній службі транспорту: Наказ МОУ № 288 від 06.05.2024.
13. Про затвердження Інструкції з організації обліку особового складу в системі Міністерства оборони України: Наказ МОУ № 280 від 15.09.2022.
14. Про затвердження Порядку організації та ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних і резервістів: Постанова КМУ № 1487 від 30.12.2022.
15. Про затвердження Методики визначення військових втрат, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації: Наказ МОУ № 277 від 14.09.2022.
16. Косарецький Є. І., Куцак С. В., Могилевська В. О., Сотник В. В. (2024). Дослідження механізмів оцінки збитків та шкоди, завданих складовим сил оборони внаслідок збройної агресії: нормативно-правові аспекти. *Зб. наук. праць Центру воєнно-стратегічних досліджень*, № 3(82).
17. Могилевська, В., Сотник, В., Коцюруба, Р., & Марчук, З. (2024). Аналіз методологічного забезпечення обліку та оцінки військових витрат та втрат. *Social Development and Security*, 14(6), 182-191. <https://doi.org/10.33445/sds.2024.14.6.18>
18. Косарецький Є. І. (2024). Обґрунтування показників визначення військових втрат, завданих внаслідок бойових дій. *Social Development and Security*, 14(6).
19. Коцюруба Р. Б. (2024, 17 жовтня). Особливості визначення збитків внаслідок пошкодження та знищення нерухомого майна. *Проблеми оборонного менеджменту: теорія і практика*: зб. мат-лів наук.-практ. конф. Київ.
20. Марчук З. П. (2024, 17 жовтня). Аналіз методики визначення втрат підприємств оборонно-промислового комплексу у зв'язку із збройною агресією. *Проблеми оборонного менеджменту: теорія і практика*: зб. мат-лів наук.-практ. конф. Київ.

References

1. Semenenko, O., Mytchenko, S., Dobrovolskyi, Y., Koverga, V., Yarmolchuk, M., & Tarasov, R. (2022). Methodology for estimating the cost of combat losses of a group of troops (forces)

- in operations (combat actions). *Social Development and Security*, 12(6), 11-18. <https://doi.org/10.33445/sds.2022.12.6.2> [in Ukrainian]
2. Sotnyk, V. V., Kosaretskyi, Ye. I., Mohylevska, V. O., Kutsak, S. V., & Filippov, A. V. (2025). Analiz systemy pokaznykiv resursnoho zabezpechennia syl oborony [Analysis of the indicator system for resource support of the defence forces]. *BiznesInform*, (3), 76–82. [in Ukrainian]
 3. Marchuk, Z. P., & Kotsiuruba, R. B. (2025, February 21). Normatyvno-pravove zabezpechennia protsesiv otsinky zbytkiv u viiskovii sferi [Regulatory framework for damage assessment processes in the military sphere]. In *Pravova systema Ukrainy: yevropeyskyi vektor rozvytku v umovakh voiennoho stanu: materialy XV mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii* (Kyiv, State University “Kyivskyi aviatsiynyi instytut”; Ternopil: Vektor). [in Ukrainian]
 4. Filippov, A. V. (2025, February 21). Pravova definitsiia viiskovykh vtrat ta vytrat: problemy udoskonalennia [Legal definition of military losses and expenditures: Issues of improvement]. In *Pravova systema Ukrainy: yevropeyskyi vektor rozvytku v umovakh voiennoho stanu: materialy XV mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii* (Kyiv, State University “Kyivskyi aviatsiynyi instytut”; Ternopil: Vektor). [in Ukrainian]
 5. Filippov, A. V., & Yurko, V. V. (2025). Pravovi zasady kompensatsii Ukraini viiskovykh vytrat ta vtrat, zbytkiv ta shkody, zavdanykh ahresiieiu RF [Legal grounds for compensating Ukraine’s military expenditures and losses caused by Russia’s aggression]. In O. F. Andriiko & D. O. Bezzubov (Eds.), *Administratyvne i finansove zakonodavstvo yak instrument pravovoho zabezpechennia diialnosti orhaniv vykonavchoi vlady v umovakh voiennoho stanu: materialy Vseukrainskoho kruhloho stolu* (Kyiv: Liudmyla). (Event date: December 20, 2024). [in Ukrainian]
 6. Filippov, A. V. (2025). Mizhnarodno-pravovi zasady kompensatsii Ukraini viiskovykh vtrat ta vytrat [International legal foundations for compensating Ukraine’s military losses and expenditures]. *Pravova derzhava*. [in Ukrainian]
 7. Filippov, A. V., & Kosaretskyi, Ye. I. (2025). Terminolohichni problemy realizatsii prava Ukrainy na vidshkoduvannia shkody ta zbytkiv vnaslidok zbroinoi ahresii RF (za napriamom viiskovykh vtrat) [Terminological issues in implementing Ukraine’s right to compensation for damage due to Russia’s aggression]. *Almanakh prava. Fenomen realizatsii prava v konteksti suchasnoho naukovoho dyskursu*, (16). Kyiv: Institute of State and Law named after V. M. Koretsky, NAS of Ukraine. [in Ukrainian]
 8. Ministry of Defence of Ukraine. (2014, December 19). Nakaz № 905: Pro zatverdzhennia Metodichnykh rekomendatsii z orhanizatsii ta vedennia bukhhalterskoho obliku u Zbroinykh Sylakh Ukrainy [Order No. 905: On approval of methodological recommendations for accounting in the Armed Forces of Ukraine]. [Government regulation; in Ukrainian]
 9. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2000, August 4/2024, March 12, current version). Postanova № 1225: Pro zatverdzhennia Polozhennia pro poriadok obliku, zberihannia, spysannia ta vykorystannia viiskovoho maina u Zbroinykh Sylakh [Resolution No. 1225: On approval of the Regulation on accounting, storage, write-off and use of military property in the Armed Forces]. [Government regulation; in Ukrainian]
 10. Ministry of Defence of Ukraine. (2017, August 17). Nakaz № 440: Pro zatverdzhennia Instruksii z obliku viiskovoho maina u Zbroinykh Sylakh Ukrainy [Order No. 440: On approval of the Instruction on accounting for military property in the Armed Forces of Ukraine]. [Government regulation; in Ukrainian]
 11. Ministry of Defence of Ukraine. (2021, March 29). Nakaz № 81: Pro zatverdzhennia Poriadku spysannia viiskovoho maina u Zbroinykh Sylakh Ukrainy ta Derzhavnii spetsialnii sluzhbi transportu [Order No. 81: On approval of the Procedure for write-off of military property in

- the Armed Forces of Ukraine and the State Special Transport Service]. [Government regulation; in Ukrainian]
12. Ministry of Defence of Ukraine. (2024, May 6). Nakaz № 288: Pro zatverdzhennia Zmin do Poriadku spysannia viiskovoho maina u Zbroinykh Sylakh Ukrainy ta Derzhavnii spetsialnii sluzhbi transportu [Order No. 288: On amendments to the Procedure for write-off of military property]. [Government regulation; in Ukrainian]
 13. Ministry of Defence of Ukraine. (2022, September 15). Nakaz № 280: Pro zatverdzhennia Instruksii z orhanizatsii obliku osobovoho skladu v systemi Ministerstva oborony Ukrainy [Order No. 280: On approval of the Instruction on personnel accounting in the MoD system]. [Government regulation; in Ukrainian]
 14. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2022, December 30). Postanova № 1487: Pro zatverdzhennia Poriadku orhanizatsii ta vedennia viiskovoho obliku pryzyvnykiv, viiskovozobov'iazanykh i rezervistiv [Resolution No. 1487: On approval of the Procedure for organising and maintaining military records of conscripts, liable reservists]. [Government regulation; in Ukrainian]
 15. Ministry of Defence of Ukraine. (2022, September 14). Nakaz № 277: Pro zatverdzhennia Metodyky vyznachennia viiskovykh vtrat, zavdanykh Ukraini vnaslidok zbroinoi ahresii Rosiiskoi Federatsii [Order No. 277: On approval of the Methodology for determining military losses caused to Ukraine]. [Government regulation; in Ukrainian]
 16. Kosaretskyi, Ye. I., Kutsak, S. V., Mohylevska, V. O., & Sotnyk, V. V. (2024). Doslidzhennia mekhanizmiv otsinky zbytkiv ta shkody, zavdanykh skladovym syl oborony vnaslidok zbroinoi ahresii: normatyvno-pravovi aspekty [Mechanisms for assessing losses and damage to defence components: Legal aspects]. *Zbirnyk naukovykh prats Tsentru voienno-stratehichnykh doslidzhen*, 3(82). [in Ukrainian]
 17. Mogylevska, V., Sotnyk, V., Kotsiuruba, R., & Marchuk, Z. (2024). Analysis of methodological providing for accounting and assessment of military costs and losses. *Social Development and Security*, 14(6), 182-191. <https://doi.org/10.33445/sds.2024.14.6.18> [in Ukrainian]
 18. Kosaretskyi, Ye. I. (2024). Obgruntuvannia pokaznykiv vyznachennia viiskovykh vtrat, zavdanykh vnaslidok boiovykh dii [Justification of indicators for determining military losses due to hostilities]. *Social Development and Security*, 14(6). [in Ukrainian]
 19. Kotsiuruba, R. B. (2024, October 17). Osoblyvosti vyznachennia zbytkiv vnaslidok poshkodzhennia ta znyshchennia nerukhomoho maina [Specifics of determining losses due to damage and destruction of real estate]. In *Problemy oboronnoho menedzhmentu: teoriia i praktyka: zbirnyk materialiv naukovo-praktychnoi konferentsii* (Kyiv). [in Ukrainian]
 20. Marchuk, Z. P. (2024, October 17). Analiz metodyky vyznachennia vtrat pidpriemstv oboronno-promyslovoho kompleksu u zv'iazku iz zbroinoiu ahresieiu [Analysis of the methodology for determining losses of defence-industrial enterprises]. In *Problemy oboronnoho menedzhmentu: teoriia i praktyka: zbirnyk materialiv naukovo-praktychnoi konferentsii* (Kyiv). [in Ukrainian]